Kouvola-Kullasvaara-Tykkimäki osayleiskaavaehdotus				
Kaavaehdotuksen aikana jätetyt lausunnot ja muistutukset ja niiden vastineet **Osayleiskaavaehdotus ollut nähtävillä: 11.11.-22.12.2021**				
nro	**Palautteen antaja**	**Lausunto/muistutus**	**Kaavan laatijan vastine**	**Toimenpiteet**
LAUSUNNOT				
1.	**Kaakkois-Suomen ELY-keskus**	Yleistä. Kaakkois-Suomen ELY-keskus on lausunut ko. kaavasta sen luonnosvaiheessa 12.8.2019. Yleiskaavatyö on edennyt kaavaehdotusvaiheeseen. Viranomaisten välinen yhteistyö koko kaavaprosessin ajan niin tie- ja liikennesuunnittelun kuin myös maankäytön kysymyksissä on ollut kiinteätä ja jatkuvaa.	Merkitään tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.
		Pohjavedet. Kaavaehdotuksessa on tunnistettu kaava-alueen sijoittuminen Tornionmäen (0528601) ja Utin (0590906) 1E-luokan pohjavesialueille. Kaavamerkinnät P, TPY-1 ja M/TP mahdollistavat laajan valikoiman erilaista maankäyttöä pohjavesialueille, joka voi vaatia yhteensovittamista pohjaveden suojelutavoitteen kanssa. Vesienhoidossa pohjavesimuodostumat pyritään saamaan hyvään tilaan ja säilyttämään hyvä tila jatkossa. Tornionmäen ja Utin pohjavesialueet on nimetty vesienhoidossa riskialueiksi. Tornionmäen pohjavesialueen kemiallinen tila on vesienhoidossa arvioitu huonoksi ja tavoitteena on saavuttaa hyvä kemiallinen tila vuoteen 2027 mennessä. Vesienhoidon toimenpideohjelman (Kaakkois-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2022-2027) mukaan pohjavesialueille ei tulisi sijoittaa uusia pohjaveden määrälle tai laadulle mahdollisesti riskiä aiheuttavaa teollisuus- tai yritystoimintaa. Kaavan TPY-1 ja T merkinnät mahdollistavat uusien teollisuustoimintojen sijoittamisen Tornionmäen pohjavesialueelle lähelle Käyrälammen vedenottamoa ja osin vedenottamon suoja-alueelle. Teollisuustoimintojen lisääminen pohjavesialueella voi lisätä pohjavesiriskejä ja mahdollisuutta niiden sijoittamiseen pohjavesialueelle tulee tarkkaan harkita. Uutta teollisuutta tulisi sijoittaa pohjavesialueelle vain, mikäli se on perustellusta syystä välttämätöntä.	Lausunnossa esille tuotu huoli vedenottamon suoja-alueella olevan maankäyttövarauksen mahdollistamasta teollisesta toiminnasta ja sen ristiriidasta pohjaveden suojelutavoitteiden kanssa on jossakin määrin perusteltu. Kyseiselle alueelle ei ole lähtökohtaisesti ollut tarkoitus suunnitella/toteuttaa varsinaista teollista toimintaa, vaan tarvittaessa sitä tukevaa toimisto- tai palvelutoimintaa. Vaihtoehtoisesti alueen maankäyttö voisi liittyä läheiseen Tykkimäen- ja Käyrälammen alueen matkailu- ja virkistyskäyttöön. Teollinen toiminta ei olisi parhaalla mahdollisella tavalla sopusoinnussa myöskään viereisten matkailupalveluiden kanssa. Kaavamääräystä on syytä tarkentaa siten, että poissuljetaan teollinen toiminta Kullasvaaran valtatieliittymän lounaispuolen TPY-alueelta muuttamalla ko. korttelin kaavamääräystä. Perusteena pohjavedenottamon läheisyys ja muu alueeseen rajoittuva maankäyttö.	Muokataan läntisen TPY-alueen kaavamääräystä siten, että alueella ei ole mahdollista harjoittaa sellaista teollista toimintaa, joka aiheuttaisi riskin pohjavesien pilaantumiselle.
		Pohjaveden suojelumääräykseen ehdotetaan lisättäväksi ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 §:n mukainen maaperän pilaantumiskielto. Maaperän pilaamiskiellon voi lisätä esimerkiksi muuttamalla pohjaveden suojelumääräyksen kohdan "Rakentaminen, ojitukset ja maankaivuu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen" muotoon "Rakentaminen, ojitukset ja maankaivuu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden ja maaperän pilaantumista tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen".	Yleiskaavassa ei ole yleensä tarkoituksenmukaista määrätä yksityiskohtaisesti rakentamisesta, vaan se on asemakaavoitusvaiheen tehtävä. Pohjavesien suojelun tärkeyden kannalta katsottuna lienee syytä tehdä tästä yleisestä linjasta poikkeus. Lisätään kaavamääräyksiin lausunnossa esitetty teksti maaperän pilaamiskiellosta.	Muutetaan kaavamääräyksiä lausunnossa ja vastineessa kerrotulla tavalla.
		Ulkotiloihin sijoitettavista kattamattomista öljysäiliöistä, joissa on avoin suoja-allas, voi kulkeutua pohjavedelle haitallisia aineita ympäristöön ja pohjaveteen, mikäli sadevesi täyttää suoja-altaat. Pohjaveden suojelumääräykseen ehdotetaan lisättäväksi velvoite öljysäiliöiden kattamisesta, mikäli niissä on avoin suoja-allas ja ne sijoitetaan ulkotiloihin.	Yleiskaavassa ei ole yleensä tarkoituksenmukaista määrätä yksityiskohtaisesti rakentamisesta, vaan se on asemakaavoitusvaiheen tehtävä. Pohjavesien suojelun tärkeyden kannalta katsottuna lienee syytä tehdä tästä yleisestä linjasta poikkeus. Lisätään kaavamääräyksiin lausunnossa esitetty teksti maaperän pilaamiskiellosta.	Muutetaan kaavamääräyksiä lausunnossa ja vastineessa kerrotulla tavalla.
		Kaavan vaikutusten arviointi keskittyy pohjaveden osalta laadullisiin asioihin, mutta vaikutuksia pohjaveden määrään ei ole arvioitu. Tornionmäen pohjavesialueesta merkittävä osa on rakennettua ympäristöä ja TPY-1- ja P-alueet entisestään lisäisivät vettä läpäisemättömän pinnan määrää pohjaveden muodostumisalueen itäosassa. Pohjavesialueen ulkopuolelle ohjattavat likaantuneet hulevedet vähentävät pohjaveden laadullisia riskejä, mutta samalla alueella muodostuvan pohjaveden määrä vähenee. Viimeistään asemakaavavaiheessa tulee huomioida tarkemmin rakentamisen vaikutukset pohjaveden määrään ja etsiä ratkaisuja vaikutusten lieventämiseksi.	Jatkosuunnittelun yhteydessä on syytä kiinnittää huomiota muodostuvan pohjaveden määrään ja etsiä ratkaisuja pohjaveden määrän turvaamiseksi siten, että imeytyvien hulevesien määrä ei merkittävästi vähene.	Täydennetään hulevesien hallintaa koskevia määräyksiä esim. lauseella: "Puhtaat hulevedet tulee pyrkiä imeyttämään muodostumisalueellaan."
		Vesihuolto. Kaavaehdotuksessa on esitetty riittävällä tasolla vesihuollon järjestäminen osayleiskaava-alueella. Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet on perusteltua jättää vesihuollon toiminta-alueiden ulkopuolelle. Koska Härkäojantien varrella olevan haja-asutuksen yhdyskuntarakennetta ei olla kaavassa muuttamassa tiiviimmäksi, voi alueen vesihuollon järjestäminen jäädä vesiosuuskunnan tehtäväksi.	Merkitään tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.
		Hulevesien osalta on otettu huomioon pohjavesialueiden erityistarpeet sekä hulevesien viivyttämistä varten tarvittavien rakenteiden tilantarve.	Merkitään tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.

		Tie ja liikenne. Kullasvaara-Tykkimäki osayleiskaavaehdotus on vt 6 Tykkimäki – Häkämäki -aluevaraussuunnitelmassa esitetyn valtatien 6 tieyhteyden parantamisen tilantarpeen mukainen. Luonnosvaiheen lausunnossa esitetyt kommentit on ehdotusvaiheen aineistoissa otettu huomioon.	Merkitään tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.
		Tiesuunnitelma vt 6 parantaminen välillä Tykkimäki-Kuivala on valmistunut 2016. Sitä ei ole aikoinaan lähetetty hyväksyttäväksi sellaisenaan. Suunnitelmaa on täydennetty vuonna 2019 ja se on parhaillaan hallinnollisessa käsittelyssä sen sisällön mukaisena. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueella ei ole asiassa muuta lausuttavaa.	Merkitään tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.
2.	**Kymenlaakson liitto**	Kymenlaakson liitto kiittää lausuntopyynnöstä. Kymenlaakson liitto viittaa aiempaan kaavaluonnoksesta antamaansa lausuntoon ja lisäksi toteaa seuraavaa. Osayleiskaavan selostuksessa on esitetty maakuntakaavatilanne pääpiirteittäin. Osayleiskaavassa tulee lisäksi ottaa huomioon ne koko maakuntakaava-aluetta koskevat suunnittelumääräykset, jotka ovat suunnittelualueen kannalta merkittäviä. Maakuntakaavatilanne ja suunnittelumääräykset tulee esittää kaavaselostuksessa.	Maakuntakaavatilanne on kuvattu selostuksessa yleispiirteisesti, mutta se on otettu huomioon niiltä osin kuin sen ohjausvaikutus on syytä ja mahdollista huomioida yleiskaavassa. Täydennetään kaavaselostusta tarpeellisin osin maakuntakaavan ja sen suunnittelumääräysten osalta, jotta yleiskaavaratkaisu on niiltä osin riittävän selkeästi perusteltu.	Tehdään kaavaselostukseen tarvittavat maakuntakaavaa koskevat tarkennukset.
		Kymenlaakson liitto huomauttaa, että TPY-1 alue on maakuntakaavassa merkitty osittain matkailupalveluiden alueeksi (RM). Merkintä TPY-1 mahdollistaa myös matkailupalveluiden kehittämisen, joten merkintä ei ole ristiriidassa voimassa olevan maakuntakaavan kanssa.	Maakuntakaavan RM-varaus on yksi hyvinkin mahdollinen ja tavoiteltava maankäytön kehityssuunta alueella. Yleiskaavamääräykseen on tietoisesti haluttu jättää liikkumavaraa vaihtoehtoisille maankäyttömuodoille, jotka vastaavat tulevaa maankäytön tavoitetilaa. Kyseinen kortteli sijoittuu matkailuun ja virkistykseen ja toisaalta logistiikkayritystoimintaan painottuvien alueiden raja-alueelle. Pohjavesiolosuhteista johtuen kaavamääräystä tullaan tarkentamaan poistamalla maankäyttövaihtoehdoista teollisen toiminnan mahdollistava vaihtoehto.	TPY-1 korttelimerkintää tarkennetaan poistamalla teollinen toiminta alueen mahdollisista maankäyttömuodoista (ks. ELY:n lausunto).
		Suunnittelualueelle sijoittuu myös maakuntakaavassa ylimaakunnallinen patikointireitti (pa), ylimaakunnallinen pyöräilyreitti (py) sekä pohjavesialue (pv). Suunnittelualuetta halkoo lisäksi maakuntakaavan merkinnät pääsähkölinja (z) ja pääkaasulinja (k), joihin ei liity suunnittelumääräyksiä.	Merkitään tiedoksi.	Tarkistetaan ja tehdään selostukseen tarvittavat täydennykset.
		Pa-merkintää koskee suunnittelumääräys "Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava patikointireittien toteuttamisedellytykset maakunnallisesti ja seudullisesti toimivana reitistönä. Yksityiskohtaisessa reittisuunnittelussa on pyrittävä hyödyntämään olemassa olevan tiestön ja poluston käyttömahdollisuuksia. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee lisäksi huomioida puolustusvoimien patikointireitille tai sen osalle mahdollisesti asettamat rajoitukset." Py-merkintää puolestaan koskee suunnittelumääräys "Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava pyöräilyreittien toteuttamisedellytykset maakunnallisesti ja seudullisesti toimivana reitistönä. Yksityiskohtaisessa reittisuunnittelussa on pyrittävä hyödyntämään olemassa olevan tiestön ja poluston käyttömahdollisuuksia." Pv-merkintään liittyy suunnittelumääräys: " Alueella tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden laatu ei niiden vaikutuksesta heikkene, eikä pohjaveden määrä pysyvästi vähene. Pohjavedelle riskiä aiheuttavat uudet toiminnot on sijoitettava ensisijaisesti pohjavesialueiden ulkopuolelle." Kymenlaakson liitolla ei ole muuta huomautettavaa kaavaehdotuksesta.	Merkitään tiedoksi.	Tarkistetaan ja tehdään selostukseen tarvittavat täydennykset.
3.	**Kymenlaakson museo**	Rakennettu kulttuuriympäristö. Suunnittelualueelle on laadittu maisemaselvitys (3.11.2020), josta käy ilmi, että alueella ei ole runsaasti merkittäviä maisema-alueita tai kulttuuriympäristöjä ja alueen herkkyys muutoksille on pääasiassa hyvä. Maisemaselvityksessä on suositeltu merkittävien maankäytön ja maiseman muutosten ulkopuolelle jätettävät alueet, ja nämä on suosituksen mukaisesti otettu kaavassa huomioon. Museolla ei ole rakennetun kulttuuriympäristön osalta huomioitavaa osayleiskaavan ehdotuksesta.	Merkitään tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.
		Arkeologinen kulttuuriperintö. Museovirasto on antanut lausunnon (MV/211/05.02.00/2018 11.7.2019) osayleiskaavan luonnoksesta arkeologiseen kulttuuriperinnön osalta. Museoviraston esittämät kommentit on huomioitu kaavaehdotuksessa asianmukaisesti. Kymenlaakson museolla on kuitenkin huomautettavaa kaavaehdotukseen arkeologisen kulttuuriperinnön osalta seuraaviin asioihin liittyen:	Merkitään tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.

		1. Kaavaselostuksen luvun 3. Lähtökohdat alaluvussa 3.1. Kaavahankkeeseen liittyvät ja kaava-aluetta koskevat selvitykset ja suunnitelmat on arkeologiaan liittyvistä selvityksistä mainittu ainoastaan Vt. 6 Kouvolan kohdan parantamisalueen arkeologinen inventointi (Vesa Laulumaa 2012). Suunnittelualueella on kuitenkin tehty myös kolme muuta inventointia, jotka koskevat kaava-alueella sijaitsevia arkeologisia kohteita. Mainitut selvitykset ovat Pohjois-Kymenlaakson sotahistoriallisten muinaisjäännösten inventointi (John Lagerstedt 2008), Kouvolan keskeisen kaupunkialueen osayleiskaava arkeologinen inventointi (Salla Pärssinen 2014) ja Kouvola Selänpää, pohjavedenottohankkeen pohjaveden siirtolinjojen muinaisjäännösinventointi (Hannu Poutiainen 2014). Museo esittää, että selvitykset lisätään kaavaselostukseen.	Lausunnossa mainittuja arkeologisia selvityksiä on hyödynnetty yleiskaavan laatimisessa. Täydennetään listauksesta unohtuneet selvitysraportit kaavaselostuksen kaava-aluetta koskevien selvitysten luetteloon.	Täydennetään kaavaselostuksen kaava-aluetta koskevien selvitysten listausta.
		2. Kullasvaara-Tykkimäki osayleiskaavaan liittyen on laadittu vaikutusten arviointiraportti (Sitowise 2021), joka perustuu Kullasvaara-Tykkimäki osayleiskaavaehdotukseen sekä kaavakartan merkintöihin ja määräyksiin. Arkeologista kulttuuriperintöä käsitellään raportin kohdassa 7. Vaikutusten arvioinnin yhteydessä todetaan Valtatie 6:n parantamisella olevan kielteisiä vaikutuksia muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamaan kiinteään muinaisjäännökseen Utti Salmela (mj.rek. 1000012957), sillä valtatietä suunnitellaan levennettävän osittain muinaisjäännöksen alueelle. Kaava-alueella sijaitsee edellisen kohteen lisäksi myös kaksi muuta (arkeologista) kulttuuriperintökohdetta, Pitkäsuo (mj.rek. 1000012964) ja Häkämäki (mj.rek. 1000012966), jotka ovat moderneja puolustusvarustuksia. Arviointiraportin mukaan kaavaratkaisulla ei ole vaikutusta mainittuihin puolustusvarustuksiin, mikä pitääkin paikkaansa Häkämäen puolustusvarustuksen kohdalla. Museo katsoo sen sijaan, että kaavassa EO-merkinnällä osoitetulla alueella (maa-ainesten otto- ja läjitys) pääosin sijaitsevan Pitkäsuon puolustusvarustuksen säilyminen voi vaarantua kaavamääräyksen osoittamaa maankäyttöä toteutettaessa. Kaavalla voi museon näkemyksen mukaan olla näin ollen heikentävä vaikutus Utti Salmelan muinaisjäännöksen lisäksi myös suunnittelualueella sijaitsevan muun (arkeologisen) kulttuuriperintökohteen Pitkäsuo säilymiseen.	EO-merkintä koskee Maijanaron maanotto- ja läjitysaluetta. Alueelle on jo rakennettu tieyhteys (Rantinsuontie) Jyrääntieltä. Osayleiskaavalla todetaan yleispiirteisesti toteutunut maankäyttö Maijanaron alueella. Tieyhteyden rakentamisessa on huomioitu Pitkäsuon kulttuuriperintökohde, eikä siihen siten kohdistu välittömiä vaikutuksia. Pitkäsuo-kohde on huomioitu Maijanaron aluetta toteuttaessa ja alueen tielinjoja tehtäessä. Kohdetta ei ole tarkoitus heikentää. Kaavaratkaisu huomioi kulttuuriperintökohteen, sillä se on merkitty yleiskaavakartalle.	Täydennetään kaavaselostuksen vaikutusten arviointi -osiota.
		3. Kaavaan liittyen on laadittu myös maisemaselvitys (Kouvolan kaupunki Kaupunkisuunnittelu 2021). Selvityksessä käsitellään mm. maiseman muutosherkkyyttä ja suosituksia maankäytön muutoksille (s.12), jonka yhteydessä käsitellään mm. suunnittelualueella sijaitsevaa muinaisjäännöstä Utti Salmela. Suositusten yhteydessä esitetään näkemys, jonka mukaan muinaisjäännösalueeseen liittyvät maisemalliset, luonto- ja kulttuurihistorialliset arvot tekevät alueesta muutosherkän, minkä vuoksi harjuselänteellä sijaitseva muinaisjäännös tulisi jättää kokonaisuudessaan maankäytön ulkopuolella. Kymenlaakson museo pitää suositusta kannatettavana, sillä sitä noudattamalla taattaisiin alueen sotahistoriaan liittyvän kohteen säilyminen tulevaisuudessakin muinaisjäännökseen kajoamatta ja sen alkuperäistä luonnetta ja laajuutta muuttamatta.	Utti-Salmela -kohteen alueelle ei ole osoitettu rakentamista. Kohde ei ole uhattuna. Vt6:en jatkosuunnittelun aikana voi olla tarpeen tehdä lisäselvityksiä muinaisjäännöksen alueelta.	Ei toimenpiteitä.
		4. Edellä mainittuun, Museoviraston kaavan luonnosvaiheesta antamaan lausuntoon viitaten, tulee tiehankkeen suunnitelmien tarkennuttua pyytää lausunto arkeologisen tutkimustarpeen määrittelemiseksi. Lausuntopyyntö tulee osoittaa Kymenlaakson museolle, joka 1.1.2020 lähtien toiminut alueellisena vastuumuseona Kymenlaaksossa.	Vt6:en jatkosuunnittelusta vastaa Kaakkois-Suomen ELY-keskus. Yksityiskohtaisen tiesuunnittelun käynnistyessä tiesuunnittelusta vastaavan ELY-keskuksen on otettava muinaisjäännösalue huomioon.	Välitetään lausunto tiedoksi tiesuunnittelusta vastaavalle ELY-keskukselle.
4.	**Museovirasto**	Kouvolan kaupunki on pyytänyt Museoviraston lausuntoa Kullasvaara–Tykkimäki osayleiskaavaehdotuksesta. Kymenlaakson museo on nimetty 1.1.2020 voimaan tulleen uuden museolain mukaiseksi alueelliseksi vastuumuseoksi ja vastaa sen perusteella sekä toimialueensa arkeologisen kulttuuriperinnön että rakennetun kulttuuriympäristön asiantuntijatehtävistä. Asian käsittely siirtyy siten Kymenlaakson museolle.	Merkitään tiedoksi. Osayleiskaavaehdotuksesta on pyydetty lausunto myös Kymenlaakson museolta.	Ei toimenpiteitä.
5.	**Puolustusvoimat, 1. logistiikkarykmentti**	Puolustusvoimien hallintoyksiköt ovat tutustuneet osayleiskaavaehdotukseen ja puolustusvoimat pyytää lisäämään kaavakarttaan puuttuvan yhteyden Tehontieltä Karjalankadulle, sekä huomioimaan kaava-alueeseen rajoittuvien Puolustusvoimien toimintojen toimintaedellytyksien säilyttämisen osana osayleiskaavan valmistelua.	Yhteyttä Tehontieltä Karjalankadulle ei ole tarkoitus katkaista tai muuttaa. Kaavakartalla on piirtovirhe.	Korjataan kaavakarttaa puutteellisilta osin.
6.	**Kymenlaakson pelastuslaitos**	Kaava-alue sijaitsee 3-3,5 kilometrin päässä Kouvolan keskustassa sijaitsevista kemikaalikohteista (Recticel ja Kouvolan kemikaaliratapiha). Suunnittelualue sijaitsee pelastustoimen määrittämällä 4-riskialueella. Alue tavoitetaan pelastustoimen määrittämässä toimintavalmiusajassa. Pelastuslain 379/2011 30 §:n mukaisesti kunnan tai kaupungin tulee huolehtia alueeltaan sammutusveden hankinnasta pelastuslaitoksen tarpeisiin sammutusvesisuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Suunnittelualueelle tulee järjestää sammutusvesi edellä mainituin perustein.	Merkitään tiedoksi. Sammutusveden hankinnasta on huolehdittava alueen yksityiskohtaisessa suunnittelussa ja toteutuksessa.	Ei toimenpiteitä.
7.	**Liikenne- ja viestintävirasto, Traficom**	Todetaan, että Traficomilla ei ole asiasta lausuttavaa.	Merkitään tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.

8.	**Kouvolan kaupunki, liikunta- ja kulttuurilautakunta**	Liikuntapalveluiden vastuualueeseen kuuluvat muun muassa liikunta- ja vapaa-ajanpalvelut ja niiden järjestäminen. Liikuntapalvelut ottaa lausunnossa kantaa näihin palveluihin liittyviin asioihin ja vaikutuksiin. Kaava-alueen läpi kulkeva Kouvola-Käyrälampi-Paaskoski-Valkeala valaistu kuntorata/hiihtolatu on todella suosittu reitti, joka on keskeinen osa kaupunkimme liikuntamahdollisuuksia sekä liittyy muuhun kaupungin liikunta- ja virkistysreitistöön. Suosittu reitti mahdollistaa kuntalaisten ulkoilun ja liikunnan, joten reitin säilyminen on turvattava kaavaratkaisussa. Ensisijaisesti kuntorata/hiihtolatu tulee säilyttää pääosin nykyisessä sijainnissaan. Sen lisäksi tulee mahdollistaa talvikaudella käyttöön tuleva kävely- ja pyöräily-yhteys Käyrälammen uimarannan ja Paaskosken välillä. Lausuttavana olevassa kaavaehdotuksessa on edellä mainitut asiat huomioitu riittävästi. Kaavoituksessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota uusien reitistöjen ja virkistysalueiden verkostojen liittämiseen nykyisiin reitistöihin ja niiden palvelujen kehittämiseen. Lisäksi kaavoituksessa ja tarkemmassa toteutussuunnittelussa tulee ottaa huomioon saavutettavuus, esteettömyys, reittien merkinnät ja opastus sekä yhteydet muihin virkistysreitistöihin. Liikuntapalvelut toteaa, että kaavaehdotus on tehty asiantuntevasti ja kokonaisvaltaisesti, johon on osallistettu hyvin eri lautakunnat lausuntopyynnön osalta.	Merkitään tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.
9.	**KSS Verkko Oy**	Osayleiskaavan alueella on KSS Verkko Oy:n sähköverkkoa. Alueella sijaitsee 20 kV ja 400 V sekä 110 kV sähköverkkoa. 20 kV ja 400 V jakeluverkot ovat pääsääntöisesti ilmajohtoverkkoa. Alueella pääsääntöinen sijoitustapa on maakaapelointi, jota tullaan tekemään alueen kehittyessä tai sähköverkon ikääntyessä. KSS Verkko Oy:n 20 kV ja 400 V sähköverkko sijoitetaan pääsääntöisesti osayleiskaavassa suunnitelluille yhdystie/kokoojakatujen varteen. Rakennettavan sähköverkon toteutustapa tarkastellaan tapauskohtaisesti. KSS Verkko Oy rakentanut sähköverkkoa RRT-alueella vuonna 2020. Uusi 20 kV maakaapeli on kytketty Kultasuon alueella EV/e / T alueen risteävään 20 kV ilmajohtoon Paunolantien varressa olevalla pylväsmuuntamolla. Tähän pisteeseen tuodaan 20 kV maakaapeli yhteys vuonna 2022 RRT-alueen suunnasta. 20 kV runkoyhteys on tavoite viedä EV/e tai T-alueen kautta yhdystien varteen. EV ja T alueille tulee olla mahdollista sijoittaa sähköveron komponentteja.	Merkitään tiedoksi. Yleiskaavassa on merkitty 110 kV voimajohto. Aluevaraukset määritellään tarkemman kaavoituksen, eli asemakaavoituksen yhteydessä. Vt6:en jatkosuunnittelussa tulee huomioida 110 kV voimajohto. Vähäisiä johtoja ei merkitä kaavakartalle, mutta kaava-aineistossa voisi olla erillinen liitekartta, jossa esitetään yleissuunnitelmatasoisesti johtojen muutostarpeet tiedoksi jatkosuunnittelulle.	Kaavan liitteeksi on laadittu kartta sähköverkon muutostarpeista.
		Tälle kaapeliyhteydelle tulee varata suojaviheralueen tai teollisuus-, varasto- ja logistiikkatoimintojen alueen länsilaitaan rasite, missä kaapeli yhteys on mahdollista tuoda katualueelle asti. 20 kV maakaapeli yhteys tullaan viemään Häkämäentielle asti. Yhteys syöttää jakeluverkkoa Utin suuntaan. 20 kV ja 400 V sähköverkko tullaan sijoittamaan pääsääntöisesti katualueille ja tarvittavat puistomuuntamot ja muut sähkönjakelun komponentit mahdollisimman lähelle kulutuksia. Puistomuuntamoiden ja muiden sähköverkon komponenttien sijoitus tulee olla mahdollista teollisuus-, varasto- ja logistiikkatoimintojen alueelle. Vt6 pohjoispuolella kulkee 20 kV ilmalinja. Ilmalinja kulkee Vt6 läheisyydessä ja kulkee alueiden EV/e ja EV sekä M läpi Rödingin Tarhoille. 20 kV runkoyhteys toimii yhteytenä Kouvolan ja Valkealan taajamien välillä. Yhdystiehen/kokoojakatuun tulee varata mahdollisuus sijoittaa maakaapeliyhteydet. Ilmalinja tekee tällä hetkellä kaksi ylitystä Vt6:sta. 20 kV ilmalinja ja pylväsmuuntamo sijaitsee TPY-1 alueella, ilmalinja kulkee Karjalankadun suuntaisesti ja ylittää valtatien Karjalankadun ja vt6 risteyksessä. TPY-1 ja P alueille tulee olla mahdollista sijoittaa sähköverkkoa komponentteja. Myös muille osayleiskaavan alueille tulee pystyä sijoittamaan sähköverkon komponentteja EV, EV-1 (/e), VU, M ja M/TP. Härkäojantien varressa olevien kiinteistöjen läheisyydessä kulkee 400 V ilmalinja. EV-1 ja EV alueelle Härkäojantien varressa ja Vt6 pohjoispuolelle jääville kiinteistöille on oltava mahdollista sähköntoimitus esimerkiksi yhdystieltä. Vt6 varressa kulkevassa 20 kV ilmalinjassa on pylväsmuuntamo 110 kV johdon läheisyydessä Vt6 pohjoispuolella, josta syötetään sähkö Maijanaron maanläjityspaikalle, 400 V syöttö kulkee 110 kV johtokadun suuntaisesti. Vt6 pohjoispuolella on muuntamo mikä syöttää Härkäojantien varressa osaa pientaloista. Syöttö ilmajohto kulkee muinaisjäännösalueen läpi. Alueen risteää Sydänmaa – Valkeala 110 kV voimajohto. Tielinjauksien ja maankäytön suunnittelussa tulee huomioida 110 kV voimajohto johtokatuineen. Käyttötarkoituksen suunnittelussa tulee huomioida myös voimajohdon pylväsrakenteet. Kaavassa tulee olla merkitty 110 kV voimajohto ja sille varattu alue.	Merkitään tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.
10.	**Fingrid Oyj**	Kiitämme lausuntopyynnöstä. Alueella ei ole Fingridin voimajohtoja, joten yhtiöllä ei ole tarvetta lausua kaavaehdotuksesta. Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee Fingrid Oyj:n voimajohtoja.	Kirjataan tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.
11.	**Kouvolan Vesi Oy**	Kouvolan Vesi on antanut lausunnon Kullasvaara-Tykkimäki osayleiskaavan valmisteluvaiheessa 26.7.2019. Ehdotusvaiheen kaavaluonnoksessa ei ole valmisteluvaiheen luonnokseen verrattuna sellaisia vesihuollon järjestämiseen tai vesihuollon palveluita käyttävään toimintaan liittyviä muutoksia, joiden vuoksi Kouvolan Veden aiempaa lausuntoa olisi tarpeen tarkentaa	Kirjataan tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.
12.	**Kymen Pienoisautorata ry**	Olen selvittänyt asiaa aiemmin osayleiskaavaluonnoksen yhteydessä kaavoitusinsinööri Olli Ruokosen kanssa. Silloin jo ilmeni että kerhomme radio-ohjattavien autojen rata jää hankkeen alle ja toimintamme loppuu siellä. Tuolloin totesin että meidän rahoittama ja talkoilla tekemä rata, joka sijaitsee kaupungin tontilla, on kaupungin rakennettava muualle. Esitämme uuden rata-alueen paikkaa Kuusankosken urheilupuistoon ns. alahiekkakentän uimahallin päätyyn. Hiekkakentällä sijaitsee jo pienimittakaavaisten autojen radat 4 kpl. Näin saisimme ulkoratamme yhteen paikkaan jolloin kerhotoimintamme tehostuisi ja ratoja olisi helpompi ylläpitää. Haluamme siis olla neuvotteluissa mukana kun asiaa käsitellään.	Merkitään tiedoksi. Kaavan yhteydessä ei voida ottaa kantaa pienoisautorata ry:n mahdolliseen uuteen radan sijaintiin, joka sijoittuisi laadittavan osayleiskaava-alueen ulkopuolelle. Mikäli yhdistyksen tavoitteena on sijoittaa uusi rata kaupungin omistamalle alueelle, siitä on syytä neuvotella Kouvolan kaupungin maanomaisuudesta vastaavan yksikön ja liikuntapalveluiden kanssa.	Ei toimenpiteitä.

13.	**Telia Towers Finland Oy (Palaute käsitellään lausuntojen yhteydessä, vaikka palaute on otsikoitu muistutuksena)**	Telia Towers Finland Oy:n matkaviestintukiasema (vapaasti seisova 60-metrinen ristikkomasto ja noin 15m³ laitesuoja) sijaitsee osayleiskaava-alueella (Kullasvaara – Tykkimäki). Tukiaseman tunnisteena on nimi: Häkämäki ja ID: 0528612691. Telia Towers Finland Oy pyytää ottamaan kaavoituksissa huomioon matkaviestintukiasemansa. Varsinkin asemakaavoituksen yhteydessä. Osayleiskaavaehdotuksessa tukiasema sijaitsee kaavamerkinnältään M-alueella (maa- ja metsätalousvaltainen alue). Toivomuksenamme olisi, että mastoalue saisi kaavaan merkinnän ET- tai EMT-alue. Nykyisin kulkureitti ja kuitukaapeli tulevat tukiasemalle taimitarhan alueen kautta. Tukiaseman sähkönsyöttöreitistä ei ole varmuutta (arvaten tulee joko samaa reittiä kuin kuitu tai sitten Rantinsuontien kautta tukiasemalle). Joten kun nykyisen Rantinsuontien paikalle suunnitellaan yhdystie / kokoojakatua ja tämän toiselle puolelle (eteläpuolelle, maston kohdalla) mahdollisesti uutta ulkoilureittiä, niin näiden suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä toivomme huomioitavan mahdolliset tukiasemalle tulevat kaapeloinnit (sähkönsyöttö). Rantinsuontie kulkee n. 45 metrin etäisyydellä mastosta (ja suunniteltu ulkoilureitti arviolta n. 55 metrin päässä mastosta). Kiitokset, että olitte huomioineet Telia Towers Finland Oy:n osayleiskaavaehdotusvaiheessa	Yleiskaavan M-alueelle ei ole tarvetta merkitä erillistä aluevarausta. Mikäli jatkossa alue asemakaavoitettaisiin ja alue varattaisiin muuhun, kuin maa- ja metsätalouteen tulisi tukiasema silloin merkittäväksi kaavaan.	Ei toimenpiteitä.
MUISTUTUKSET				
1.	**Muistutus**	Kävimme tutustumassa Kouvolan kaupungintalolla uuteen RRT hankkeen osayleiskaavaan. Jonka johdosta kirjoitan. Meille tuli selväksi ettemme tule hyväksymään kuin kaavoissa esitellyn vaihdoin tuon nro 3 jossa Paunolantien talot säästyisivät nro:t 15, 43 45. Meidän tai lähinnä minun on aivan mahdotonta muuttaa tästä mihinkään. Kerron asiasta myöhemmin.	Osayleiskaavan valmisteluvaiheessa oli esillä kolme vaihtoehtoista ratkaisua kaavan koillisosan teollisuus/logistiikkatoimintojen laajuuden osalta. Nyt nähtävillä olleessa osayleiskaavaehdotuksessa ei ollut enää esillä vaihtoehtoja, vaan osayleiskaavaehdotus käsittää yhden suunnitelmaratkaisun.	Ei toimenpiteitä.
		Mielestämme olisi nyt viisainta painaa ”ns” jarrua hankkeen vielä tässä vaiheessa ja katsoa kun ns 1. alue on valmis. Tuleeko alueelle toimijoita ja lähteekö junat kulkemaan. Sen jälkeen voisi vastata suunnitella uutta laajennusta. RRT alueen laajeneminen Paunolantien pohjoispuolen peltoaukealle tuntuu minusta lähinnä naurettavalta. Tiedän maaperän tutkimuksista ja mitä ymmärrän maanrakentamisesta on älytöntä sinne tehdä yhtään mitään. Jos pellolla on 14-34 metriä tyhjää ennen peruskalliota, niin vaatii paalutuksia. Junan pistoraide idea on aivan utopiaa. Maata pitäisi ajaa n. 2– 3 miljoonaa kuutiota, että rata olisi samassa tasossa nykyisten ratojen kanssa. Myös rakennukset varmasti vaatisivat paalutuksia.	Kaavan laatimisen yhteydessä on selvitetty maaperäolosuhteita ja alueen rakennettavuus on osin haastellista. Alueen maaperäolosuhteet ovat tiedossa ja on otettava huomioon alueen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa. Kaavaluonnoksessa esillä olleesta raideyhteystarvetta osoittavasta nuolimerkinnästä on luovuttu.	Ei toimenpiteitä.
		Sitten kaasuputki kasvihuoneelle. Minusta sen siirtäminen tulee liian kalliiksi sen hyötyyn nähden. Onko järkeä alkaa sitä muuttamaan. En usko.	Kaasuputken siirto ratkeaa alueen tarkemman jatkosuunnittelun, toteuttamisen ja tarpeen myötä. Osayleiskaavan liitteenä olevassa kaasuputkea koskevassa suunnitelmassa on tarkasteltu vaihtoehtoja, joista yksi on kaasuputken säilyttäminen nykyisellä sijainnillaan. Kaasuputkea koskevassa suunnitelmassa on selvitetty mahdollisen putkimuutoksen vaikutuksia. Osayleiskaavassa ei tehdä päätöstä putken siirtämisestä.	Ei toimenpiteitä.
		Pitää myös muistaa että Tykkimäestä–Kullasvaarasta on ollut tykistön koeampumarata kohti Uttia 1880 luvun lopulta 1900 luvun alkuun. Mielestäni sekin on kulttuurisesti arvokas alue Salpausselän ja itäradan välinen alue. Kartta löytyy. Saattaisi kiinnostaa jopa museovirastoa. Alue siis Paunolantien pohjoispuoli on ollut suota 1800 luvulla ja kuivatettu 1900 luvun puoliväliin mennessä Härkojan avulla, kun on tarvittu peltomaata evakoille, joille lohkottiin maat Hyppälän ja Härkojan alueelta. mm. sisarukset olivat Paunolantie 13 ja 43.	Alueelle tehtyjen selvitysten ja arviointien perusteella osayleiskaava-alueella ei ole erityisesti suojeltavia kulttuuriympäristön arvoja kolmen arkeologisen kohteen lisäksi, mitkä ovat huomioitu kaavaratkaisussa.	Ei toimenpiteitä.
		Olen naapureiden puheista ymmärtänyt Paunolantie 45 Onni Hyppäsen perikunta. Ettei tila ole myynnissä kuin pakkolunastuksen kautta. Siinäkin on kuulemma 3 oikeusastetta, jotka antavat aikaa olla täällä mökillä.	Kaupunki pyrkii hankkimaan jatkosuunnitteluun etenevät asemakaavoitettavaksi tarkittavat alueet vapaaehtoisin kaupoin. Kullasvaara/Teholan alueella on aikaisemmin käytetty myös lunastusmenettelyä. Osayleiskaavassa ei oteta kantaa tulevaisuudessa mahdollisesti tapahtuvaan maanhankintatapaan tai ajankohtaan.	Ei toimenpiteitä.
		Paunolantien eläimistöstä. Tien koillispuolella on tiheä n. 2 ha kuusikko jossa asuu kauris yhdyskunta. Parhaillaan olen nähnyt 9 kaurista yhtä aikaa pellolla ruokailemassa. Tosin ilves on niistä nyt muutaman vienyt. Ilveksen jälkiä näkyy tontillani joka talvi, jopa keittiön ikkunan alla on kulkenut jälkiä, maastossa ruhoja. Oravat. Olen tietoinen liito-oravien olemassaolosta lähellä moottoririrataa, mutta niitä on täälläkin. Olen kahdesti törmännyt tontillani liito-oravaan. Ensin n. 2014 ja 2017 jälkimmäisestä on todistusaineistoa. Liito-oravia varten kun kaadoin 2014 tontilta puita istutin kuusia oravia varten 580 kpl. Taimet ovat kasvaneet hyvin ja taimikkoa on harvennettu säännöllisesti. Lisäksi kasvaa luonnon omia taimia mäntyä ja kuusta. Lehtipuita on jätetty kasvamaan riittävästi. Näin ollen olisi liito-oraville jätettävä kulkureitti Paunolantien kautta etelän suuntaan.	Merkitään tiedoksi eläinhavainnot ja välitetään jatkosuunnittelun tietoon mahdollisia tarkemman suunnittelun lisäselvityksiä varten. Alueelle on tehty yleiskaavaa varten luontoselvitys, eikä alueella selvityksen perusteella ole sellaisia luontoarvoja, jotka olisivat ristiriidassa kaavaratkaisun kanssa.	Ei toimenpiteitä.

		Paunolantiestä 43-45. Meitä ei melu haittaa mitä aiheutuisi RTT alueelta. Nyt on 20 vuoden aikana totuttu jokapäiväiseen meluun. Melua aiheuttaa VT-6 jos ei tuuli käy etelästä. Melua aiheuttaa itärata, jokainen juna kuuluu tupaan ja tontille. Melua aiheuttaa myös Tykkimäen moottorirata, johon siihenkin on totuttu. Utin jääkärirykmentin lentomelukaan ei haittaa. Sekin on päivittäistä. Luenhan eräänä harrastuksena Suomen ilmailun historiaa. Armeijankin kävin Utissa erikois koulutus minulla Lentokone Polttoaine tankkaaja.	Merkitään tiedoksi muistuttujan näkemykset ja kokemukset alueella esiintyvästä melusta.	Ei toimenpiteitä.
		Sitten kerron os. Paunolantie 43. Sijainti on aivan mahtava. Es. Työmatkani 5,5 km. Avovaimon työmatka 6,5 km, tytön koulumatka 6,5 km, veneranta 5,3 km, uimaranta 3,5 km, hautausmaa (äiti ja isovanhemmat) n. 5 km, Utti ABC n. 6 km, KVL keskusta n. 6,5 km, kauppakeskukset ym. n. 10 km, Valkealan kaupat n. 7 km. Paunolantie 43. Kävin tilalla n. 1999 ensimmäisen kerran. Sanoin heti entiselle omistajalle, että jos tämä on joskus myynnissä tämä on minun paikka. Rakastuin tilauksiin ja paikkaan heti ensisilmäyksellä. Talokaupat teimme kesällä 2001. Enkä ole katunut ikinä. 20 vuoden aikana on paljon tapahtunut ja tehty talon ja tilauksien hyväksi. On velat talosta maksettu 2016 mennessä. Taloon ja tilauksiin on mennyt rahaa, aikaa ja vaivaa. Mutta olen tyytyväinen tekemääni. Talo tai tilaa minulle kaikki kaikessa. Rakas koti. Jos tästä pitäisi lähteä kaupungin painostuksesta, en tiedä mitä minulle tapahtuisi. Varmaan masentuisin tms. Kuntoni on jo nyt huono teidän takia.	Sijainti liikenneväylien solmukohdassa on lähtökohta logistiikka-alueen kehittämiselle. Alue sijaitsee nyt välittömästi asemakaavoitetun alueen ulkopuolella, jolloin maankäyttö voi muuttua kaupungin laajetessa ulospäin. Alueen maankäytön suunnitelmissa, eli maakunta- ja yleiskaavoissa Kullasvaaran alue on kokonaan tai osittain esitetty logistiikkatoiminnoille jo 2000-luvun alkupuolelta lähtien. Alue on ollut varattuna liikennealueeksi jo aiemmin voimassa olleessa vuonna 2006 valmistuneessa Kymenlaakson maakuntakaavassa ”Taajamat ja niiden ympäristö”. Oikeusvaikutteisella kaavatilanteella on eittämättä vaikutus alueen rakennuspaikkojen tulevaisuuden näkymiin. Kaavaprosessit ja logistiikka-alueen toteuttaminen tuovat alueen asukkaille kiistatta häiriötä asumiselle ja aiheuttavat epävarmuutta ja huolta tulevaisuudesta.	Ei toimenpiteitä.
		Elikkä en halua enkä toivo, että Sami Suoknuuti tulisi jonkun välittäjän kanssa tontilleni arvioimaan tilan hintaa, koska Suoknuutin arvioija on kaupungin puolella. Tiedän kun/koska Pekka Kuosmanen on tuttu 24 vuotta eduskunnassa ja Kouvolan kunnanvaltuutettuna hän on tehnyt kauppoja vastaavissa tilanteissa olevien henkilöiden kanssa. Pekka on sitä mieltä, että vastaava samanlainen paikka saatava tilalle. Eli loppuun sanoisin, ettemme voi muuttaa minnekkään. Emme hyväksy kuin vaihtoehdon nro. 3.	Kaupunki pyrkii hankkimaan jatkosuunnitteluun etenevät asemakaavoitettavaksi tarkoitettavat alueet lähtökohtaisesti vapaaehtoisin kaupoin. Logistiikka-alueella tehdyissä toteutuneissa kaupoissa rakennuksista ja kiinteistöistä on maksettu niiden käypä arvo. Osa alueista hankitaan ennen yleiskaavoitusta, osa yleiskaavan perusteella ja osa ennen asemakaavoitusta. Kullasvaara/Teholan alueella on aikaisemmin käytetty myös lunastusmenettelyä. Kaavan luonnosvaiheessa esiteltiin erilaisia vaihtoehtoja alueen maankäytöstä, mutta osayleiskaavan ehdotusvaiheessa ei ole ollut enää esillä vaihtoehtoisia maankäyttöratkaisuja.	
		Lisäksi muistuttaja oli listannut kiinteistöllään sijaitsevat rakennukset sekä muuta harrastustoimintaan irtaimistoa ja kiinteistöllä säilytettäviä ajoneuvoja ja koneita. Huom. Yksityiskohtaista omaisuuden listausta ei ole referoitu tähän muistutuksia koskevaan koosteeseen.	Merkitään tiedoksi muistuttujan harrastustoiminnasta johtuvat seikat ja omaisuus.	Ei toimenpiteitä.
2.	**Muistutus**	Kiinnitän huomiota suojaviheralueeseen tontillani osoitteessa Häkämäentie 91. Olen kaksi vuotta sitten käynyt keskustelua kaupungingeodeetin kanssa tilan lunastamisesta, ja viimeisen tiedon mukaan asian piti olla ajankohtainen vuoden 2020 puolella. Mitään yhteydenottoa ei ole tullut. Rajanaapurin tiloja lännestä ja etelästä on samaan aikaan lunastettu. Ongelma oli hankala kesällä kaksi vuotta sitten, kun otaksuin kauppojen etenevän ja olin tosissani etsimässä omistusasuntoa keskustasta. Turhaa oli myös keskustelu pankin kanssa. Viimeisin yhteys asiasta kaupungin kanssa on Sami Suoknuutin kirje 16.9.2019.	Kaupunki pyrkii hankkimaan jatkosuunnitteluun etenevät asemakaavoitettavaksi tarkoitettavat alueet lähtökohtaisesti vapaaehtoisin kaupoin. Logistiikka-alueella tehdyissä toteutuneissa kaupoissa rakennuksista ja kiinteistöistä on maksettu niiden käypä arvo. Osa alueista hankitaan ennen yleiskaavoitusta, osa yleiskaavan perusteella ja osa ennen asemakaavoitusta. Kullasvaara/Teholan alueella on aikaisemmin käytetty myös lunastusmenettelyä. Yksittäisten maakauppojen eteneminen ei ole yleiskaavoituksessa ratkaistava asia. Muistutuksen sisältö saatetaan kaupungin maanhankinnasta vastaavan yksikön tietoon. Asiassa on huomioitava, että yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma ja alueen maankäytön ratkaisut tarkentuvat yksityiskohtaisen jatkosuunnittelun aikana.	Ei toimenpiteitä.

3.	**Muistutus**	Ensinnäkin haluan huomauttaa, että uusi ulkoilureitti on täysin tarpeeton. Onhan jo suunnitelma Käyrälammen ympäri kulkevasta reitistä. Samoin suunnitelma Pyöräilykuntien Verkosto ry:n taholta, jotka molemmat sivuavat kyseistä reittiä. Samalla ihmettelen mitä iloa on kiertää metallisella verkkoaidalla rajattua maa-ainesten otto- ja läjitysaluetta. Omasta puolestani huomautan, tilani 45:13 Kupias metsään en halua yhtään polkua lisää. Alueella on jo sähkö-kaasuja vesilinjoja, jotka kaikki vaativat avokäytävän mm. voimalinja 46m leveän.	Merkintä perustuu maakuntakaavassa osoitettuun ylimaakunnalliseen ulkoilureittimerkintään. Reittiyhteys on osa ylimaakunnallista patikointireittiä, joka yhdistää Kymenlaakson taajama-, virkistys- ja matkailualueita. Yleiskaavassa tarkennetaan maakuntakaavan merkintöjä ja yhteensovitetaan muu maankäyttö. Merkinnällä osoitetaan yhteyden tarve, mutta täsmällinen sijainti ja toteutustapa tarkentuvat mahdollisen yksityiskohtaisen jatkosuunnittelun ja toteuttamisen aikana.	Ei toimenpiteitä.
4.	**Muistutus**	Vastustan ja en hyväksy Kullasvaara-Tykkimäki osayleiskaavaehdotusta: Osayleiskaavan toteutuesssa tilani arvo menettäisi samantien arvonsa. Omistajan täydet oikeudet poistuisivat käytännössä heti. Ei olisi enää minun päätäntävallassani mitä omaisuudellani tekisin. En myöskään voisi toteuttaa tulevaisuuden suunnitelmiani tilan suhteen. Mahdollisuus olisi vain korjata tilaa/asuntoa tietäen, että menettäisin sen joka tapauksessa Kaupungille. Kaava toteutuessaan pilaisi tilan ja sen lähiympäristön.	Yleiskaavassa osoitetaan maankäytön tavoitetila 10-30 vuoden tähtäimellä. Yleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa olemassa olevan logistiikka-alueen laajentuminen ja uusien yritysten sijoittuminen Kullasvaaran alueelle. Kullasvaaran sijainti päärataverkon ja valtateiden solmupisteessä on alueen maankäyttöä määrittävä tekijä. Osayleiskaava luo raamit tulevaisuuden maankäytölle mahdollistaen joitakin toimintoja ja rajaten toisia toimintoja pois. Kiinteistön arvon muutokset voivat olla positiivisia tai negatiivisia. Muistutuksessa esityt kiinteistön arvoon, oikeuksiin ja omistusoikeuteen liittyvät seikat konkretisoituvat suurimmilta osin asemakaavan laatimisvaiheessa. Kaupunki pyrkii hankkimaan jatkosuunnitteluun etenevät asemakaavoitettavaksi tarkoitettavat alueet lähtökohtaisesti vapaaehtoisin kaupoin. Logistiikka-alueella tehdyissä toteutuneissa kaupoissa rakennuksista ja kiinteistöistä on maksettu niiden käypä arvo. Osa alueista hankitaan ennen yleiskaavoitusta, osa yleiskaavan perusteella ja osa ennen asemakaavoitusta. Kullasvaara/Teholan alueella on aikaisemmin käytetty myös lunastusmenettelyä. Asemakaavoituksesta ei tällä hetkellä ole tarkempaa aikataulua. Toteutuessaan osayleiskaavan mukainen maankäyttö muuttaa alueen luonteen maaseutumaisesta ympäristöstä yritysalueeksi.	Ei toimenpiteitä.
5.	**Muistutus**	Aiemmissa kaavaehdotuksissa ollut pistoraide on poistettu nykyisestä kaavaehdotuksesta, joten herää kysymys, onko Kullasvaara-Tykkimäki osayleiskaava kaavaehdotuksen mukainen tarve todellinen. Lisäksi ihmetyttää mihin katosivat vaihtoehdotukset 1, 2 ja 3, jotka olivat osa edellistä kaavaluonnosta.	Kaavaluonnoksessa esillä ollutta maankäyttöä ja eri vaihtoehtoja on selvitetty ja arvioitu, minkä perusteella on päädytty kaavaehdotuksen mukaiseen ratkaisuun. Mm. raideyhteystarve on todettu kustannuksiltaan ja toteutettavuudeltaan kannattamattomaksi. Rakenteilla oleva terminaalialue osayleiskaavaehdotuksessa esitetty teollisuusaluevaraus voidaan kytkeä toisiinsa muutoin kuin rautateitse.	Ei toimenpiteitä.
		Kaikissa aiemmissa kaavaehdotuksissa, mukaan lukien RRT:n oikeusvaikutukseton kaavarunko, olemassa oleva asutus on merkitty jääväksi suojaviheralueiden ympäröimänä enteiselleen. Tämä koskee sekä Paunolantietä että Härkäojantietä.	Tällä osayleiskaavalla vastataan logistiikka-alueen tuleviin kehitystarpeisiin tekemällä muutoksia alueella nykyisin voimassa oleviin yleiskaavoihin. Logistiikka-aluekokonaisuuden toteutuksen ja suunnittelun edetessä on tullut selväksi, että asutuksen osoittaminen laajentuvan yritys- ja logistiikka-alueen keskelle ei ole tarkoituksenmukaista. Asutus rajoittaisi logistiikka-alueen maankäyttöä ja yritys/logistiikka-alueesta aiheutuisi asumiselle haitallisia ympäristöhäiriöitä.	Ei toimenpiteitä.

		Kullasvaara-Tykkimäki osayleiskaava kaavaehdotuksessa ei toteudu yhdenvertaisuusperiaate maanomistajien osalta. Ainoastaan Paunolantien kiinteistöt ovat ehdotuksessa merkitty teollisuusalueeksi, muiden asutusten jäädessä viheralueille. Tämä kommentti koskee myös Kullasvaara 3 asemakaavaehdotusta, jossa olemassa oleva asutus jää viheralueelle.	Kaavan tavoitteena on osoittaa maankäyttöä logistiikka- ja liikennetoimintoja varten, siten että on mahdollista toteuttaa toiminnallisesti tarkoituksenmukainen kokonaisuus Kullasvaaran alueelle. Tähän mennessä Kullasvaaran logistiikka-aluekokonaisuuden laajetessa alueelta on hankittu kymmenkunta rakennuspaikkaa. Yleiskaavoituksessa maanomistustilanne ei ole suunnitelmaratkaisua määrittävä tekijä, vaan sitä ohjaavat yleiskaavoituksen tarkoitus, tavoitteet ja yleiskaavasuunnittelun aikana esille tulevat suunnittelutekniset seikat. Maanomistusolosuhteita voidaan huomioida soveltuvin osin. Asumisen poistaminen ei ole itseisarvo tai ensisijainen tavoite, vaan se on alueen kaavallisen kehittämisen aiheuttama seuraus.	Ei toimenpiteitä.
		Kaavaehdotuksessa työpaikkarakentamien alue on laajentunut kattamaan valtatie 6:n pohjoispuolella aiemmin maa- ja metsätalousalueeksi merkityn alueen. Tämä lisäys tuntuu yksittäisen maanomistajan näkökulmasta kohtuuttomalta. Onko tällä mahdollisesti yhteyttä siihen, että kyseinen maanomistaja teki valituksen Maakuntakaavasta hallinto-oikeuteen.	Kaavaehdotuksessa Jyrääntien ja Vt6:en kulmaukseen on osoitettu maa- ja metsätalousvaltainen alue/työpaikkarakentamisen alue (M/TP). Luonnosvaiheen jälkeen kaavaratkaisulla varaudutaan liikennejärjestelyjen muutokseen Häkämäentien alueella, jolloin kyseinen alue on mahdollista tarvittaessa osoittaa yritysaluekäyttöön. Nykyiset liikennejärjestelyt eivät sitä mahdollista. Alueen kehittäminen liittyy Vt6:en pitkän aikavälin kehittämiseen. Maakuntakaavaa koskevat valitusasiat eivät ole vaikuttaneet osayleiskaavaratkaisuun. Kaavan laatijalla ei ole tietoa muutoksenhakijoista tai heidän maanomistuksestaan.	Ei toimenpiteitä.
		Lisäksi yhteiskunnan resursseja haaskataan turhaan, jättämällä hyödyntämättä ensisijaisesti jo olemassa olevat vastaavaan käyttöön soveltuvat ja vajaakäytössä olevat Teholan ja Tornimäen alueet. On ekologisempaa sekä ympäristöystävällisempää hyödyntää tehokkaasti alueita, joilta vaadittava infra löytyy jo valmiina. Vai onko todellakin niin, että asukaat voidaan häätää helpommin kuin yritykset.	Kaupungin velvollisuus on kaavoittaa ja varata alueita tulevaisuuden tarpeita varten sekä edesauttaa olemassa olevien alueiden mahdollisimman tehokasta hyödyntämistä. Kullasvaaran alueen kehittäminen kaavoittamalla uusia yritysalueita ei poissulje muistutuksessa mainittujen olemassa olevien yritysalueiden käytön tehostamista.	Ei toimenpiteitä.
		On myös kohtuutonta, sekä moraalisesti arveluttava yrittää riistää / vaikuttaa asuinmukavuutta alentavasti aikoinaan asutustoiminnan kautta luovutetun Karjalan Säkkijärven Hyppälän kylän alueelta siirtolaisina osakaavaluonnoksen T-alueeksi kaavaillulle alueelle kotinsa perustaneiden asuinympäristöön.	Kaavaratkaisuista voi olla myönteisten vaikutusten ohella myös negatiivisia vaikutuksia yksittäiselle maanomistajalle tai asukkaalle. Maankäytön suunnittelussa on usein esillä yleisen edun ja yksityinen edun eturistiriita. Suunnittelun aikana pyritään löytämään kaavan tarkoituksen ja tavoitteen puitteissa ratkaisuja, joissa yksityisen asukkaan tai maanomistajan etu voitaisiin mahdollisimman hyvin huomioida. Aina ei ole ole mahdollista löytää kaikkia osapuolia tyydyttävää ratkaisua.	Ei toimenpiteitä.
6.	**Muistutus**	Kullasvaara-Tykkimäki osayleiskaavan tavoite luoda mahdollisuuksia elinkeinoelämän kehittymiselle alueella on kannatettava päämäärä. Osayleiskaava-alueen oudolla rajauksella asetetaan kuitenkin alueen maanomistajat maankäyttö- ja rakennuslain vastaisesti eriarvoiseen asemanaa ja suunnitelluilla kaavamääräyksillä heikennetään olennaisesti tiettyjen lähikiinteistöiden nykyarvoa ja mahdollisuuksia vastaavaan nykykaavan mahdollistamaan kehittämiseen. Osayleiskaava tulisi laatia toisenlaisella rajauksella maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun takia. Kaava tulisi laatia yhtenäisenä niin että kaava-alueen pohjoisosa kattaa koko alueen Käyrälammen reunaan asti sisältäen nyt oudosti ulosrajatun alueen (kts liite1), missä sijaitsee nykyinen kiviaineislouhimoalue ja muita yksityisiä alueita. Toinen vaihtoehto on arvioida ja hyvittää täysimääräisesti lähikiinteistöille aiheutuva arvonmenetys.	Muistutuksessa esitetään Käyrälammen virkistys- ja matkailupalvelualuevarausten muuttamista. Laadittavana oleva Kullasvaara-Tykkimäki osayleiskaava käsittää Vt6:en ja Kullasvaaran yritysalueen liikennejärjestelyt sekä niihin kytkeytyvän maankäytön. Vt6:en pohjoispuolella oleva Tykkimäki-Saarenmaa osayleiskaavan ratkaisujen on arvioitu olevan ajan tasalla, eikä sitä ole katsottu tässä yhteydeyssä tarpeelliseksi muuttaa luukunottamatta nyt käsillä olevan osayleiskaavan ulkoilureittitarvetta. Yleiskaavoituksessa maanomistustilanne ei ole suunnitelmaratkaisua määrittävä tekijä, vaan sitä ohjaavat yleiskaavoituksen tarkoitus, tavoitteet ja yleiskaavasuunnittelun aikana esille tulevat suunnittelutekniset seikat.	Ei toimenpiteitä.

		Kaavassa esitetty EO alue ja nykyinen louhimo/murskaamo alue tekevät niiden väliin jäävän alueen kehittämisen erittäin vaikeaksi ja edellä mainittujen tai mahdollisesti nyt tehtävällä osayleiskaavalla mahdollistettavien toimintojen takia hyvin heikosti houkuttelevaksi ja siten näiden kiinteistöiden nykykaavan mahdollistaman VU toiminnon (esim Golf-urheilukeskus) kehittämisen kannattamattomaksi. Kaava-alueesta maanomistajia epäoikeudenmukaisesti kohteleva poisjätetty alue tulee lisätä osayleiskaavoitettavaan alueeseen (kts liite1) ja sinne tulisi mahdollistaa yhtäläisesti riittävässä laajuudessaan vähintään P ja EO toiminnot. Kaavamääräys toimintorajauksissa tulisi lisäksi huomioida että alueen nykytoimintojen (kiviaineislouhinta) tulisi voida laajentua nykyalueelta uusille esteettä.	Nykyinen louhimo/murskaamo on nykyisen maakunta- ja yleiskaavojen vastaista, joten se on poistuvaa toimintaa. Nykyinen voimassa oleva yleiskaava on linjassa uuden Kymenlaakson maakuntakaava 2040 tavoitteiden kanssa. Käyrälammen aluetta kehitetään ja alueen ensisijainen tarkoitus on toimia tulevaisuudessa virkistys- ja matkailupalvelujen alueena. Muistuttajan ehdottama kiviaineistoiminnan laajentaminen on alueen maankäytöllisten tavoitteiden kanssa ristiriidassa. Muistutus ei anna tarvetta eikä perusteita voimassa olevan kaavan muuttamiselle tai tämän osayleiskaavan suunnittelualueen laajentamiselle. Mikäli voimassa olevan yleiskaavan mukaista virkistykseen ja matkailuun varattua maankäyttöä haluttaisiin uudelleentarkastella, tulisi kaavan suunnittelualuetta laajentaa Käyrälammen ympäristöön ja Jyrääänjoen pohjoispuoliselle alueelle. Kyseinen laajennus ei ole tässä yhteydessä ja kaavaprosessin vaiheessa enää mahdollista.	Ei toimenpiteitä.
7.	**Muistutus**	Olemme tutustuneet Tykkimäki-Kullasvaaran uuteen osayleiskaavaehdotukseen. Vaikka uusi talomme (Paunolantie 15) on piirretty jäävän logistiikka-alueen alle, suunnitelma on mielestämme huomattavasti parempi kuin edellinen, jossa olimme jäämässä logistiikka-alueen keskelle pienelle rajatulle alueelle.	Kirjataan tiedoksi.	Ei toimenpiteitä.
		Onko uusi suunnitelma tulkittavissa niin, että maanhankintoja on mahdollisesti taas luvassa hankkeen itäpuolella? Toivoisimme kaupungin harkitsevan mahdollisuutta talomme ja tonttimme ostoon lähitulevaisuudessa. Meitä on pidetty tässä nyt useampi vuosi epätietoisuudessa, "löysässä hirressä" rrt-hankkeen tiimoilta ja tilanne tuntuu todella ahdistavalta. Emme todellakaan olisi rakentaneet taloa tähän, jos olisimme tienneet tulevista suunnitelmista. Kaksi vuotta sitten kaupunki oli taloamme jo ostamassa, kunnes tulikin päätös jättää meidät pieneen ympyrään teollisuusalueen keskelle.	Kaupunki pyrkii hankkimaan jatkosuunnitteluun etenevät asemakaavoitettavaksi tarkoitettavat alueet läthökohtaisesti vapaaehtoisin kaupoin. Logistiikka-alueella tehdyissä toteutuneissa kaupoissa rakennuksista ja kiinteistöistä on maksettu niiden käypä arvo. Osa alueista hankitaan ennen yleiskaavoitusta, osa yleiskaavan perusteella ja osa ennen asemakaavoitusta. Kullasvaara/Teholan alueella on aikaisemmin käytetty myös lunastusmenettelyä. Yksittäisten maakauppojen eteneminen ei ole yleiskaavoituksessa ratkaistava asia. Muistutuksen sisältö saatetaan kaupungin maanhankinnasta vastaavan yksikön tietoon. Asiassa on huomioitava, että yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma ja alueen maankäytön ratkaisut tarkentuvat yksityiskohtaisen jatkosuunnittelun aikana. Yksittäisten maakauppojen eteneminen ei ole yleiskaavoituksessa ratkaistava asia.	Ei toimenpiteitä.
		Löysimme rauhallisen metsätontin vuonna 2012 johon saimme suunnittelutarveratkaisun saatesanoin: "rakentakaa vaan, ei sinne ole mitään tulossa". Talo ei ollut edes valmis, kun ensimmäinen kirje rrt-hankkeesta tipahti postilaatikkoon. Rakennusprojekti meni jäihin, asuimme muutaman vuoden keskeneräisessä talossa odottaen mitä tulee tapahtumaan. Kesällä 2019 Sami Suoknuuti kävi välittäjän kanssa kylässä ja kaupan tekoa suunniteltiin syksylle. Sitten yhtäkkiä kaupunki päätti painaa jarrua ja ilmoitti, että taloamme ei ostetakaan, vaikka naapurimme talosta tehtiin samana päivänä kaupat. Tämän jälkeen teimme talon valmiiksi ja se lopputarkastettiin, autotallin rakentamista emme uskaltaneet aloittaa lainkaan. Pihaa olemme suunnitelleet ensi kesänä tehtäväksi, mutta sekin on niin iso investointi, ettei se tunnu järkevältä vieläkään toteuttaa, kun emme tiedä mitä rrt-hankkeen osalta tapahtuu. Niinpä pihamme on ollut ja on edelleen pelkkää hiekkakenttää. Emme missään tapauksessa halua asua logistiikka-alueen keskellä. Esikoisemme aloitti juuri koulun ja kuopus kasvaa kovaa vauhtia perässä. Mitä nopeammin pääsisimme miettimään ratkaisua uutta kotia varten, sen helpompaa se tulisi olemaan koulun ja kaverisuhteiden muodostumisen osalta.	Alueen maankäytön suunnitelmissa Kullasvaaran alue on esitetty logistiikkatoiminnoille jo 2000-luvun alkupuolelta lähtien. Alue on ollut varattuna liikennealueeksi jo aiemmin voimassa olleessa vuonna 2006 valmistuneessa Kymenlaakson maakuntakaavassa ”Taajamat ja niiden ympäristö”. Kaksi vuosikymmentä vallinnut maakunnan ja kaupungin kaavallinen tahtotila ei ole tähän mennessä riittävällä tavalla ohjannut alueen rakentamista, mistä esimerkkeinä toimivat muutamat alueen 2000-luvun asuinrakennukset. Välittömästi asemakaavoitetun alueen ulkopuolelle sijoittuvissa rakennushankkeissa on aina riski siitä, että rakentaminen tulee olemaan ristiriidassa vuosien päästä tapahtuvan suunnittelun kanssa silloin, kun kaupunki laajentuu ulospäin. Myönteinen suunnittelutarveratkaisu on siten nykytiedon valossa ollut väärä. Asemakaavoitetun alueen läheisyydessä on suunnittelutarveratkaisujen harkinnassa syytä noudattaa jatkossa pidättyvämpää linjaa. Näillä alueilla rakentamisen tulisi ensisijaisesti perustua kaavoitukseen.	Ei toimenpiteitä.